

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielewicz (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

SSN Michał Laskowski

w sprawie **G.K.**

skazanego za czyn z art. 178a § 4 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 9 października 2025 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 18 listopada 2024 r., sygn. akt IX K 645/24

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięcia o przepadku
pojazdu mechanicznego (pkt 4) i w tym zakresie przekazuje
sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego
rozpoznania.**

Dariusz Kala

Wiesław Kozielewicz

Michał Laskowski

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 listopada 2024 r., sygn. akt IX K 645/24, Sąd Rejonowy
w Gliwicach:

1. uznał oskarżonego G.K. za winnego tego, że w dniu 27 kwietnia 2024 roku w G. na ulicy [...] kierował pojazdem mechanicznym A. o numerze rejestracyjnym [...], w ruchu lądowym po drodze publicznej, znajdując się w stanie nietrzeźwości I- wynik- 1,20 mg/l, II wynik - 1,20 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się będąc wcześniej prawomocnie skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości na mocy orzeczonego wyroku przez Sąd Rejonowy w Gliwicach sygnatura akt III K 1028/14 oraz nie stosując się jednocześnie do orzeczonego w związku ze skazaniem za wykroczenie środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach sygnatura III W 1531/23, czym wyczerpał znamiona występku z art. 178a § 4 k.k. i art. 244 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. - i za to na mocy art. 178a § 4 k.k. w związku z art. 11 § 3 k.k. skazał go na karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na mocy art. 42 § 3 k.k. orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;
3. na mocy art. 43a § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 14.000 (czternaście tysięcy) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;
4. na mocy art. 178a § 5 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa pojazdu mechanicznego - samochodu osobowego marki A. numer rejestracyjny [...].

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku żadna ze stron nie wywiodła apelacji i uprawomocnił się on w dniu 26 listopada 2024 r.

Od orzeczenia tego kasację, na niekorzyść skazanego, wywiodł Rzecznik Praw Obywatelskich, który zaskarżył to orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia o przepadku na rzecz Skarbu Państwa pojazdu mechanicznego, zawartego w punkcie 4 wyroku. Podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na jego treść naruszenia prawa karnego materialnego, to jest art. 178a § 5 k.k., polegającego na orzeczeniu na rzecz Skarbu Państwa przepadku pojazdu mechanicznego, tj. samochodu osobowego marki A. o numerze rejestracyjnym [...],

podczas gdy w czasie popełnienia przestępstwa pojazd ten nie stanowił wyłącznej własności sprawcy - wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Skarżący ma bowiem rację wskazując, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie uzasadniał przyjęcia, iż samochód, którego przepadek orzeczono w punkcie 4 zaskarżonego orzeczenia, stanowił wyłączną własność skazanego, a tylko w tej sytuacji, zgodnie z treścią art. 178a § 5 k.k. w zw. z art. 44b § 1 i 2 k.k., możliwe byłoby zastosowanie wspomnianego środka karnoprawnej reakcji na przestępstwo. Rozwijając ten wątek wskazać należy, że w protokole oględzin samochodu marki A. o numerze rejestracyjnym [...], w pozycji „osoby uczestniczące w czynności”, wskazano „B.K. – właściciel pojazdu” (k. 6). B.K. została również wskazana jako właściciel pojazdu w dokumencie dotyczącym „zatrzymania kierującego pojazdem w stanie nietrzeźwości/po użyciu alkoholu” (k. 1). Z akt sprawy wynika nadto, że skazany jest kawalerem, synem J. i B..

W świetle powyższych informacji, przy braku jakiegokolwiek aktywności sądu zmierzającej do weryfikacji kwestii tego, kto jest właścicielem ww. pojazdu, nie budzi wątpliwości trafność konstatacji skarżącego, że w przedmiotowej sprawie nie było jakichkolwiek podstaw do uznania, że skazany jest wyłącznym właścicielem samochodu marki A. o numerze rejestracyjnym [...], a w konsekwencji do orzeczenia jego przepadku na podstawie art. 178a § 5 k.k. Słuszność tego wnioskowania dodatkowo potwierdza treść dołączonego do akt, już po wydaniu wyroku, pisma Prezydenta Miasta z dnia 20 grudnia 2024 r., w którym wskazano, że ww. pojazd „od dnia 16.12.2020 r. do nadal jest zarejestrowany na Panią B.K.” (k. 42).

W tej sytuacji należy zgodzić się ze skarżącym, że w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do orzeczenia przepadku pojazdu na podstawie art. 178a § 5 k.k. w zw. z art. 44b § 1 k.k., natomiast aktualizowała się kwestia orzeczenia przepadku równowartości pojazdu w oparciu o art. 178a § 5 k.k. w zw. z art. 44b § 2 k.k.

Kierując się powyższą argumentacją, Sąd Najwyższy uznał, że skarżący w sposób niebudzący wątpliwości wykazał, iż w przedmiotowej w sprawie doszło do

rażącego naruszenia prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia i w konsekwencji – orzekając w trybie art. 535 § 5 k.p.k. – uchylił zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięcia o przepadku pojazdu mechanicznego (pkt 4) i w tej części przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Gliwicach do ponownego rozpoznania.

W postępowaniu ponownym, mając na uwadze powyższe wskazania, Sąd Rejonowy wnikliwie zbada kwestie związane z orzeczeniem przepadku, o którym mowa w przepisach art. 178a § 5 k.k. oraz art. 44b k.k. i po ich rozważeniu wyda orzeczenie realizujące standard sprawiedliwości materialnej i proceduralnej.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

Dariusz Kala

Wiesław Kozielowicz

Michał Laskowski

[WB]

[r.g.]